

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/89/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115213158
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5115213158.4

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a Mgr. Miroslava Šeptáka, v spore žalobcov: v rade 1a/ W. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XXXX/XX, D., v rade 1b/ F. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, D., žalobcovia 1a/, 2b/ právne zastúpení JUDr. Kristínou Jošthovou, advokátkou, so sídlom N.. M. R. M. X/XX, D., proti žalovaným: v rade 1/ V. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. M. XXXX/X, D., v rade 2/ D. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. K. XXXX/X, D., v rade 3/ Okresné stavebné bytové družstvo Žilina /skrátene OSBD Žilina/, so sídlom Tulská 33, Žilina, IČO: 00 176 265, žalovaní v rade 1/ až 3/ právne zastúpení spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Ing. Martin Chlapík, s. r. o., so sídlom Sládkovičova 13, Žilina, IČO: 47 253 339, v rade 4/ Q. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX/XX, D. - W. E., o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, o odvolaní žalobcov v rade 1a/ a 1b/ proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 8C/221/2015-517 zo dňa 20.11.2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd I. žalobu zamietol, II. žalovaným v rade 1/ až 4/ priznal proti žalobcom v rade 1a/ a 1b/ právo na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie súdu prvej inštancie sa opiera o ust. § 37 ods. 1, § 39, § 657, § 658 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ako aj ust. § 24, § 25 zák. č. 42/1992 Zb., § 230 Obchodného zákonníka.

3. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že právna predchodkyňa žalobcov (pôvodná žalobkyňa) uzavrela dňa 07.12.2012 ako nájomca bytu č. XX na ulici B. č. XX v D. v postavení prevodcu so žalovanými v rade 1/ a 2/ ako nadobúdateľmi Dohodu o prevode práv a povinností spojených s členstvom v OSBD Žilina v súlade s ustanovením § 230 Obchodného zákonníka k vyššie uvedenému bytu. Z uvedenej dohody ďalej vyplýva, že zostatková hodnota členského podielu predstavuje 660,89 eur a majetkové vyrovnanie zmluvné strany uskutočnia vzájomnou dohodou medzi sebou, priamom finančným vyrovnaním. Prevodca zložil za účelom vyúčtovania zálohu v sume 250,- eur v hotovosti v pokladni žalovaného v rade 3/. Z predmetnej Dohody (č. I. 6) vyplýva podpis prevodcu - pôvodnej žalobkyne a nadobúdateľov - žalovaných v rade 1/ a 2/. Následne Zmluvou o prevode družstevného bytu do vlastníctva nájomcu - člena bytového družstva zo dňa 14.08.2013 (č. I. 7) došlo medzi žalovaným v rade 3/ OSBD Žilina a žalovanými v rade 1/ a 2/ k prevodu bytu č. XX, na X. poschodí, vchod č. X na ulici B. XX, D.. Žalovaní v rade 1/ a 2/ previedli na žalovaného v rade 4/ kúpnu zmluvou zo dňa 29.04.2015 (č. I. 153) vlastnícke právo k predmetnému bytu do výlučného vlastníctva žalovaného v rade 4/. Uvedené skutočnosti vyplynuli v priebehu sporu a na základe návrhu na pripustenie vstupu žalovaného v rade 4/ do konania a zmeny žalobného petitu súd rozhodol o pripustení uvedených skutočností uznesením zo dňa 16.07.2015 (č. I. 75). Po úmrtí pôvodnej žalobkyne súd rozhodol o pokračovaní v konaní s jej právnymi nástupcami uznesením zo dňa 04.06.2018 (č. I. 369) a na základe návrhu nových žalobcov zo dňa 09.01.2018 pripustil zmenu žalobného petitu v

zmysle novej právnej úpravy. Za účelom posúdenia dôvodnosti žaloby, ktorou sa žalobcovia domáhali určenia, že členský podiel v OSBD Žilina spojený s právom užívať 2-izbový byt č. XX na ulici B. č. XX v D. patrí do dedičstva po poručiteľke V. M., zomrelej dňa XX.XX.XXXX, súd ako prejudiciálnu otázku posudzoval platnosť Dohody o prevode členských práv k bytu zo dňa 07.12.2012. Z vyjadrenia pôvodnej žalobkyne - V. M. vyplynulo, že nikdy nemala v úmysle previesť členské práva k bytu. Na otázku, akú listinu podpisovala na OSBD v Žiline tvrdila, že podpisovala iba zábezpeku, aby pán S. poskytol jej synovi (aktuálnemu žalobcovi v rade 1a/) pôžičku v sume 24.000,- eur. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že po podpise listiny pred pracovníčkou OSBD došlo pred budovou OSBD k odovzdaniu hotovosti, žalovaným v rade 1/ pôvodnej žalobkyni v sume 24.000,- eur. Spornou skutočnosťou bolo tvrdenie pôvodnej žalobkyne, že jej vyplatil žalovaný v rade 1/ sumu 12.000,- eur a jej neveste D. M. rovnako v sume 12.000,- eur, pričom právny zástupca žalovaných v rade 1/ až 3/ tvrdil, že išlo o sumu 24.000,- eur vyplatenú samotnej pôvodnej žalobkyni. Zo zhodných vyjadrení strán sporu vyplynulo, že pôvodná žalobkyňa peniaze v hotovosti odovzdala synovi. Z výpovede žalovaného v rade 1/vyplynulo, že sa so žalobcom v rade 1a/ poznal a mal s ním spoločných viac aktivít. K prevodu členských práv k bytu došlo na základe sprostredkovania zo strany JUDr. S., pričom vyplatil pôvodnej žalobkyni odmenu za prevodu členstva k bytu. S odstupom času sa žalobca v rade 1a/ domáhal od žalovaného v rade 1/ kúpy bytu. Po podpise Dohody pred OSBD došlo k odovzdaniu peňazí pôvodnej žalobkyni za jej účasti, účasti jej syna, žalovaných v rade 1/ a 2/ a JUDr. S.. Z následnej výpovede JUDr. F. S. vyplynuli viaceré rozpory s výpoveďou pôvodnej žalobkyne, a to najmä vo vzťahu k okolnostiam odovzdania peňazí a účasti pri tomto úkone. Z jeho výpovede vyplynulo, že sa s aktuálnym žalobcom v rade 1a/ stretol, nakoľko ho oslovil za účelom predaja nehnuteľnosti, ktoré nepatria jemu. Po tomto zistení zisťoval, či nie je možný prevod členských práv a za tým účelom zohnal klientov - žalovaných v rade 1/ a 2/. K opisu deja podpisu Dohody a následného odovzdania peňazí tvrdil zhodne so žalovaným v rade 1/, že bol prítomný aj samotný žalobca v rade 1a/ a že účasť pôvodnej žalobkyne zabezpečoval JUDr. S., čo sa neskôr z výpovede svedka W. ukázalo ako nepravdivé, nakoľko účasť pôvodnej žalobkyne zabezpečil jej syn prostredníctvom svojho kolegu pána W., pretože mal v daný deň plánovaný lekársky zákrok v Bratislave. Zhodne so žalovaným v rade 1/ svedok tvrdil, že približne po dvoch rokoch ho opätovne oslovil žalobca v rade 1a/, že chce byť odkúpiť, pretože ho naháňa jeho matka. Z vykonaného dokazovania mal súd za nesporné, že po podpise Dohody o prevode členských práv došlo k reálnemu odovzdaniu sumy 24.000,- eur, čo potvrdili obe strany. Sporné bolo to, či celá suma bola poskytnutá pôvodnej žalobkyni za prevod členských práv k bytu, nakoľko tá tvrdila, že obdržala iba sumu 12.000,- eur a zvyšnú časť dostala jej nevesta pôvodnej žalobkyne za predaj domu v B.. Rovnako sporné medzi stranami bolo tvrdenie žalobcov o tom, že prevod členských práv k bytu mal byť iba „zábezpeku“ na účely pôžičky poskytnutej JUDr. S. žalobcovi rade 1a/, ktorý peniaze potreboval na podnikanie. Žalobcovia v priebehu celého sporu tvrdili, že k prevodu členských práv k predmetnému bytu došlo pôvodnou žalobkyňou výlučne z dôvodu zabezpečenia pôžičky jej syna, aktuálneho žalobcu v rade 1a/. Súd sa teda zaoberal ako prejudiciálnou otázkou tým, či bola v priebehu sporu preukázaná existencia tvrdenej zmluvy o pôžičke. Rovnako súd posudzoval aj skutočnosti, či pôvodná žalobkyňa neuzatvárala zmluvu v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok. V prvom rade súd konštatuje, že z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že pôvodná žalobkyňa prišla na OSBD v Žiline dobrovoľne a dobrovoľne uzavrela Dohodu o prevode členských práv k bytu, s obsahom ktorej bola oboznámená pracovníčkou žalovaného v rade 3/, čo vyplýva aj z výsluchu svedkyne D.. V ďalšom sa súd zaoberal tvrdením žalobcov o existencii zmluvy o pôžičke medzi žalobcom v rade 1a/ a žalovaným v rade 1/, ktorá mala byť dôvodom prevodu členských práv k bytu. Z opisu okolností vyplýva, že de facto mal žalobca v rade 1a/ v úmysle uzavrieť zmluvu o zabezpečovanom prevode práv, nakoľko tvrdil, že prevod členských práv k bytu mal zabezpečovať nároky zo zmluvy o pôžičke. Z jeho vyjadrení vyplynulo, že mal záujem o pôžičku so zábezpeku, ktorú mu sprostredkoval pán S. a dojednal prevod členských práv k bytu ako zábezpeku na jeho pôžičku. Išlo o pôžičku 24.000,- eur, ktorá mala byť vrátená do februára 2014 v sume 30.000,- eur. Podstata zmluvy o pôžičke spočíva v tom, že na základe nej prenecháva veriteľ dlžníkovi určité množstvo druhovo určených vecí na drobné nakladanie, resp. spotrebovanie. Ďalším charakteristickým znakom zmluvy o pôžičke je, že má reálnu (nielen konsenzuálnu) povahu. Na vznik záväzkového vzťahu nestačí uzavretie zmluvy, ale vyžaduje sa aj reálne odovzdanie veci dlžníkovi. Vznik pôžičky teda predpokladá dohodu strán a skutočné odovzdanie predmetu pôžičky. Právnym dôvodom vzniku pôžičky je odovzdanie druhovo určenej veci a súdna prax je za jedno v názore, že k odovzdaniu predmetu pôžičky pri peňažnej pôžičke môže dôjsť nielen fyzickým odovzdaním požičanej sumy, ale aj bezhotovostným prevodom na účet dlžníka. Z uvedeného je preto zrejmé, že zmluva o pôžičke ako reálny kontrakt vzniká v okamihu odovzdania predmetu pôžičky. Pre uzavretie dohody o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma, takže táto zmluva môže byť uzavretá i ústne alebo konkludentným spôsobom. Podstatnou náležitosťou

obsahu takejto dohody je okrem označenia zmluvných strán, predovšetkým určenie predmetu pôžičky; z obsahu zmluvy musí vyplynúť i povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu (peňaží). Keďže táto zmluva je reálnou zmluvou (kontraktom), k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Podľa § 657 OZ zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu. Pri posudzovaní, či žalobcovia v konaní preukázali existenciu zmluvy o pôžičke, súd vychádzal z okolností preukázaných v spore. Zmluva o pôžičke je reálnym kontraktom, a teda vyžaduje reálne odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. V prejednávanej veci odovzdal žalovaný v rade 1/ peniaze pôvodnej žalobkyni (prípadne aj manželke aktuálneho žalobcu v rade 1a/). Žalovaný v rade 1/, ako aj svedok S. tvrdili, že išlo o vyplatenie za prevod členských práv k bytu. Skutočnosťou však ostáva, že nedošlo k odovzdaniu peňazí dlžníkovi, ktorým mal byť podľa vlastných tvrdení žalobca v rade 1a/. V ďalšom súd konštatuje, že nie sú naplnené ani ďalšie zákonné predpoklady zmluvy o pôžičke, nakoľko súd nemá za preukázané, že medzi stranami došlo k záväzku vrátiť peniaze do určitej doby za presne určených podmienok (splatnosť, výška splátok, prípadne dohoda o úrokoch). Tieto skutočnosti sa nepreukázali ani svedeckými výpoveďami, ani v spore predloženými listinnými dôkazmi a uvedené ostalo iba v rovine nepreukázaných tvrdení. Na základe vyššie uvedeného súd konštatuje, že žalobcovia v konaní nepreukázali existenciu zmluvy o pôžičke, a na tomto závere súdu nič nemení ani predloženie listiny na pojednávaní dňa 20.11.2019. V tomto smere súd zdôrazňuje, že listina predložená súdu na pojednávaní vo veci dňa 20.11.2019 nemá náležitosti zmluvy o pôžičke a jej predloženie súdu po 4 rokoch od začatia sporu sú v každom prípade pochybné. Do pozornosti súd dáva aj výpoveď pôvodnej žalobkyně, ktorá k opisu okolností uzavretia zmluvy o prevode členských práv a uhradeniu sumy 24.000,- eur nijakým spôsobom netvrdila, že o existencii pôžičky (tvrdené v priebehu sporu žalobcami) bol spísaný nejaký písomný záznam, resp. vydané písomné potvrdenie. Rovnako aj z výpovede žalovaného v rade 1/ vyplynulo, že Dohodu o prevode členských práv podpísal s pôvodnou žalobkyňou na OSBD a sumu 24.000,- eur jej odovzdal pred budovou, pričom o odovzdaní peňazí nie je žiaden záznam. Aj z tohto dôvodu dôkaz predložený právnu zástupkyňou žalobcov na pojednávaní dňa 20.11.2019 súd považuje za pochybný a nedôveryhodný. Okrem toho z predloženej listiny nevyplýva, či ide o originál listiny, prípadne fotokópiu, čo nevedela uviesť ani samotná právna zástupkyňa žalobcov. Tvrdenia žalobcov produkované v priebehu sporu by skôr nasvedčovali tomu, že medzi žalobcom v rade 1a/ a žalovaným v rade 1/ malo dôjsť k z zabezpečovaciemu prevodu práva v zmysle § 553 OZ, prípadne k zábezpeke v zmysle § 555 OZ. K uvedenému je nutné zdôrazniť, že ak by malo ísť o aplikáciu uvedených ustanovení Občianskeho zákonníka, v prípade nehnuteľností je potrebná písomná forma, čo v prejednávanej veci nebolo ani stranami tvrdené, ani preukázané. K argumentácii právnej zástupkyne žalobcov o tom, že skutočným právnym úkonom, ktorým mal byť medzi stranami uzavretý, bola záložná zmluva, súd poznamenáva, že práve osoby dotknuté takýmto právnym úkonom mali byť bdelé a prípadný nimi tvrdený prevod práva si mali dostatočne právne ošetriť, a to aj s ohľadom na vlastnú právnu istotu a skutočnosť, že žalobca v rade 1a/, ktorý mal byť podľa zhodných tvrdení strán sporu iniciátorom celého prevodu členských práv k bytu, musel mať vedomosti o spôsobe zakladania nehnuteľností, keď sám vykonával činnosť na realitnom trhu. Žalobcovia v priebehu sporu tvrdili, že k prevodu členských práv k bytu z pôvodnej žalobkyně došlo v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok, no samotná právna predchodkyňa žalobcov uviedla, že chcela synovi pomôcť, a preto pristúpila k zmluve o prevode členských práv k bytu. To znamená, že vedela, akú zmluvu podpisuje a s jej obsahom bola oboznámená. Z jej vyjadrení vyplýva, že aktuálny žalobca v rade 1a/ žiadal o uzavretie Dohody o prevode členských práv k bytu za účelom zabezpečenia pôžičky, ktorej existencia v spore nebola preukázaná. Zároveň súd konštatuje, že tvrdenie pôvodnej žalobkyně o tom, že k podpisu Dohody o prevode členských práv došlo s cieľom, aby zabezpečila synovi pôžičku, rovnako ostali iba v rovine nepreukázaných tvrdení. Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcov, že samotná Dohoda o prevode práv a povinných spojených s členstvom v bytovom družstve (č. l. 6) nemá zákonom ustanovené náležitosti, súd konštatuje, že ide o dohodu uzavretú v súlade s ustanovením § 230 Obchodného zákonníka. Z obsahu dohody je zrejma zostatková hodnota členského podielu vo výške 660,89 eur a odkázanie na majetkové vyrovnanie medzi zmluvnými stranami vzájomnou dohodou priamom finančným vyrovnaním. Z uvedeného, ako aj z potvrdení strán sporu vyplynulo, že medzi pôvodnou žalobkyňou a žalovaným v rade 1/ došlo k finančnému vyrovnaniu, čo bolo nesporné. Vo vzťahu k výške výplaty, ktorá bola sporná (žalobcovia tvrdili, že išlo o sumu 12.000,- eur za byt a žalovaní tvrdili, že išlo o sumu 24.000,- eur), súd konštatuje, že v tomto smere ide o zmluvnú voľnosť, t. j. o dohodu strán. K samotným náležitostiam Dohody o prevode členských práv súd konštatuje, že dohoda má všetky náležitosti požadované v § 230 Obchodného zákonníka. Po vykonanom dokazovaní súdu neostáva iné, ako konštatovať, iba konštatovať, že žalobcovia v konaní neunesli dôkazné bremeno na preukázanie

nimi tvrdených skutočností, a tak súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Súd tak s poukazom na cit. ust. § 262 ods. 1 CSP aj bez návrhu rozhodol o nároku na náhradu trov konania, pričom vychádzal zo skutočnosti, že žalobu v celom rozsahu zamietol, a tak v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP rozhodol v zmysle zásady úspechu v spore a žalovaným v rade 1/ až 4/ ako úspešnej strane sporu priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v rade 1a/ a 1b/.

4. Voči citovanému rozsudku v zákonnej lehote podali odvolanie žalobcovia v 1a/ a v 1b/ rade. Rozsudok považujú za nesprávny, nakoľko rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Majú tiež za to, že súd neúplne zistil skutkový stav veci na základe toho dospel k nesprávnemu rozhodnutiu. Žalobcovia majú za to, že keď došlo k zmene zákonného sudcu, nový sudca, ktorý vo veci konal, sa nedostatočným spôsobom oboznámil so spisovým materiálom, čo malo vplyv na rozhodnutie vo veci. Nakoľko súd rozhoduje najmä na základe zásady priamosti a bezprostrednosti, podľa názoru žalobcov súd nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy, kedy za nesporne preukázané mal len tvrdenia žalovaných, pričom ani jedno z tvrdených skutočností žalobcov, aj napriek viacerým svedeckým výpovediam považoval za nepreukázané. Súd ustálil, že aj napriek tomu, že to žalobkyňa sama poprela, čo bolo podporené výpoveďou svedkyne D. M., že medzi stranami nebolo sporné, že po dohode bola za prevod členských práv vyplatená žalovaným v rade 1/ pôvodnej žalobkyňi suma 24.000,- eur. Pôvodná žalobkyňa uviedla, že jej po podpísaní dohody ako prvá časť pôžičky bola vyplatená suma 12.000,- eur a po uzavretí kúpnej zmluvy na dom v B. bola vyplatená suma D. M. 12.000,- eur. Z uvedeného nemohol súd konštatovať, že nebolo medzi stranami sporné, že za prevod členských práv bola vyplatená suma 24.000,- eur, keď navyše sám konštatoval, čo uviedol aj žalovaný v rade 1/, že neexistoval žiaden písomný doklad o odovzdaní peňazí. Súd sa mal zaoberať rozporom medzi prejavom a vôľou sporových strán, kedy bol rozpor medzi výškou vyplatennej sumy, ako aj čo do dôvodu vyplatennej sumy. Pôvodná žalobkyňa jednoznačne vyjadrila svoj úmysel, sledovaný pri podpise dohody o prevode práv a povinností, kedy uviedla, že nikdy nemala v úmysle previesť tieto členské práva k družstevnému bytu, nakoľko nemala by kam ísť bývať. Bola presvedčená, že podpisuje zabezpečovaciu zmluvu na pôžičku. Pôvodná žalobkyňa tvrdila, že nikdy pred uzavretím zmluvy ju nekontaktoval žalovaný v rade 1/ za účelom prehliadky bytu a oboznámenia sa so stavom bytu. Ani po uzavretí zmluvy ju nekontaktoval, aby si uplatnil voči nej vlastnícke práva k bytu. Žalovaný v rade 1/ tvrdil, že peniaze vo výške 24.000,- eur odovzdal pôvodnej žalobkyňi pred OSBD za prítomnosti JUDr. S. a W. M., syna pôvodnej žalobkyne a svojej vtedajšej manželky, žalovanej v 2/ rade. Sám potvrdil, že na byt sa nebol nikdy pozrieť, ani s pôvodnou žalobkyňou nekomunikoval. Žalovaný v rade 4/ sám uviedol, že nepodal žalobu o vypratanie bytu aj napriek tomu, že bol vlastníkom uvedeného bytu a trpel užívanie bytu inou osobou. Z výpovedí pôvodnej žalobkyne a žalovaného v rade 1/ je minimálne rozpor vo výške vyplatennej sumy a v dôvode vyplatenia sumy, pričom súd sa s uvedenými rozporami vôbec nevysporiadal, len stroho konštatoval, že tvrdenie žalovaného v rade 1/ považuje za preukázané. Svedok JUDr. F. S. uviedol, že pri všetkých úkonoch, týkajúcich sa prevodu členských práv k bytu, bol vždy prítomný aj súčasne žalobca v rade 1/. Ďalej uviedol, že všetky zmluvy pripravoval on a všetky úkony boli odkomunikované s pôvodnou žalobkyňou. Pôvodná žalobkyňa však uvedené popiera a zo strany žalovaného v rade 1/ neboli produkované nijaké iné písomné doklady o tom, že by pôvodnej žalobkyňi posielali mailom doklady na ich preštudovanie a pripomienkovanie. Súd sa nevysporiadal s rozporami vo výpovedi svedka, kedy uvádza nejasné skutočnosti a zavádza súd, keď najskôr tvrdil, že všetky peniaze vyplatil žalovaný v rade 1/ pôvodnej žalobkyňi a potom tvrdil, že mu dokladal chýbajúce peniaze. Jeho výpoveď považujú žalobcovia za tendenčnú a účelovú, v prospech žalovaného v rade 1/. Naopak, súd má svedeckú výpoveď W. M., ktorý uviedol, že vyplatená suma 24.000,- eur mala predstavovať pôžičku a podpísanie uvedených dokladov len akýsi spôsob zabezpečenia určitej pôžičky. Súd sa jeho výpoveďou podrobne nezaoberal. Rovnako uviedol, že poskytnuté finančné prostriedky mali byť vrátené vo februári 2012, pričom úroky boli stiahnuté hneď pri poskytnutí pôžičky, kedy mu bolo vyplatených 24.000,- eur, ale vrátiť mal už 30.000,- eur. Svedok uviedol, že mal viackrát záujem požičané peniaze vrátiť. Priamym dôkazom je aj skutočnosť, že zabezpečil vybavenie hypotekárneho úveru na sestru za účelom vyplatenia pôžičky, avšak žalovaný v rade 1/ neustále zvyšoval hodnotu zapožičaných finančných prostriedkov, prezentujúcich ako kúpnu cenu za byt, keď požadoval sumu viac ako 50.000,- eur. Svedok vyvrátil aj tvrdenia žalovaného v rade 1/ a svedka F. S., že by bol prítomný pri podpise dohody na OSBD, nakoľko sa v tom čase nachádzal v Bratislave na operačnom zákroku. Rovnako sa súd nezaoberal skutočnosťou, že svedeckou výpoveďou svedka W. bola vyvrátená svedecká výpoveď svedka JUDr. F. S., že by mal viesť pôvodnú žalobkyňu na OSBD, bol to pán W.. Napriek viacerým nezrovnalostiam a nepravdivým skutočnostiam súd považoval výpoveď svedka JUDr. S. za hodnovernú. Jednoznačne bolo preukázané, že aj napriek povinnosti vypovedať pravdu, klamal a zavádzal len, aby

prilepšil žalovanému v rade 1/. Pôvodná žalobkyňa bola v čase podpisu zmluvy bez prítomnosti svojho syna pod tlakom podpísania dohody, bez toho, aby zo strany žalovaného v rade 1/ bola upovedomená dopredu, aký doklad bude podpisovať. Pôvodná žalobkyňa sama uviedla, že uvedený doklad podpísala pod tlakom ťaživej osobnej finančnej situácie, ktorú žalovaní v rade 1/ a 2/ využili, rovnako zneužili jej neznalosť právnych úkonov. Svedok W. M. uviedol svojej matke, pôvodnej žalobkyni, aké doklady bude podpisovať a že sa bude jednať o zabezpečovacie úkony k pôžičke. Sama žalobkyňa uviedla, že synovi dôverovala, rovnako aj JUDr. S., ktorého poznala od malička, tak predložené doklady podpísala v presvedčení, že sa jedná o doklady - zabezpečovacie doklady k pôžičke. Súd na pojednávaní nevykonal dôkaz navrhovaný žalobcami, a to, aby žalovaný v rade 1/ predložil daňové priznanie za rok, v ktorom došlo k prevodu predmetného bytu na žalovaného v rade 4/ a teda, či sa nejednalo len o simulovaný právny úkon. Rovnako existenciu pôžičky potvrdila aj ďalšia svedkyňa F. M., ktorá tiež potvrdila, že pôvodná žalobkyňa odovzdala W. M. pri podpise dohody sumu 12.000,- eur ako prvú časť pôžičky, ani uvedenú výpoveď súd nebral do úvahy. Žalobcovia poukazujú na výpoveď svedka V. T., ktorý uviedol, že s pôvodnou žalobkyňou jednal ohľadne predaja 3-izbového bytu, nachádzajúceho sa na 10. poschodí na ulici B., pričom sprostredkovanie predaja 2-izbového bytu, ktorého sa toto konanie týka, nepotvrdil. Súd sa nevysporiadal s dôležitou skutočnosťou, uvedenou týmto svedkom na pojednávaní dňa 11.09.2019, že ho oslovil W. M., či nevie zabezpečiť od nejakej osoby zabezpečenie finančných prostriedkov, pôžičku, na to mu napadol pán S., na ktorého dal pánovi M. telefonický kontakt. Svedkyňa D. uviedla, že si nepamätá na priebeh podpisovania dohody s pôvodnou žalobkyňou, ale len, že môže povedať, ako sa postupuje obvykle pri uzatváraní takýchto dohôd, a preto nie je žalobcom zrejme, z akých dôkazov vychádzal súd, keď konštatoval, že pôvodná žalobkyňa vedela, akú zmluvu podpisuje a že bola s obsahom oboznámená. Uviedla, že sa nájomcom vždy číta obsah dohody a na druhej strane uviedla, že sa k okolnostiam tohto konkrétneho prípadu nevie s odstupom času vyjadriť. Pôvodná žalobkyňa sa pôvodnou žalobou domáhala, že dohoda o prevode členských práv k bytovému družstvu a následné kúpne zmluvy o prevode vlastníckeho práva k predmetnému bytu sú absolútne neplatnými právnymi úkonmi z dôvodu rozporu s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Súd sa mal ako prejudiciálnou otázkou zaoberať platnosťou, resp. neplatnosťou týchto právnych úkonov. Pôvodná žalobkyňa poukazovala počas celého konania, na čom zotrvali aj právni nástupcovia, že jej skutočnou vôľou nebolo podpísanie dohody o prevode členských práv a povinností k bytovému družstvu, ale podpísanie zmluvy o zabezpečení finančných prostriedkov z pôžičky. Súd sa absolútne nezaoberal rozporom vo vôli a prejave pôvodnej žalobkyne, ktorá podpísaným úkonom sledovala absolútne odlišné právne následky. Žalobcovia poukazujú na rozhodnutie NS SR č. 3Cdo 81/2011 zo dňa 31.07.2012. Súd vôbec neskúmal prejavenu vôľu a skutočný úmysel podpísania dohody pôvodnou žalobkyňou, ktorá bola presvedčená, že podpisuje len zábezpeku na pôžičku a nie dohodu o prevode členských práv k bytu. Tvrdenie podporuje aj konanie žalovaných, nakoľko nikdy pred podpisom uvedenej dohody ju nekontaktovali za účelom odkúpenia predmetného bytu, nikdy neboli na ohliadke a rovnako aj následné správanie po podpise dohody, a to, že sa nikdy nedomáhali svojho vlastníckeho práva. Žalobcovia poukazujú na ďalšie správanie žalovaného v rade 1/ a 2/, kedy previedli uvedený byt na žalovaného v rade 4/, a to v čase, keď bola na liste vlastníctva zapísaná poznámka o vedenom súdnom konaní, a preto možno konštatovať, že žalovaný v rade 4/ v nadobudnutí predmetného bytu nemohol byť dobromyseľný. Súd rovnako neskúmal, za akých podmienok sa predmetná dohoda podpísala, v akej situácii a v akom zdravotnom stave sa pôvodná žalobkyňa v čase podpísania dohody nachádzala. Nachádzala sa v osobnej ťaživej situácii, nakoľko jej syn potreboval finančné prostriedky na podnikanie, a preto aj potreboval, aby mu ručila majetkom za poskytnutú pôžičku. Jej syn, súčasne žalobca 1/, sa v tom čase nachádzal v nepriaznivej finančnej situácii vzniknutej z podnikania. Pôvodná žalobkyňa nebola zo strany žalovaného v rade 1/, ani svedka JUDr. S., ktorý údajne pripravoval a vybavoval všetky doklady, informovaná, že bude podpisovať dohodu, ktorou by previedla členské práva k bytu. Navyše, svedkyňa D. vyvrátila tvrdenie svedka JUDr. S. v tom, že pripravoval všetky doklady, nakoľko dohoda bola pripravovaná zo strany OSBD. Poukazujú tiež na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/430/2010, jedná sa o nedostatok vo vážnosti vôle, v dôsledku čoho je nutné vyhodnotiť jej právny úkon - dohodu o prevode členských práv a povinností ako absolútne neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Žalovaní v rade 1/ a 2/ vedeli a so zreteľom na všetky okolnosti prípadu nemohli považovať predmetný úkon za nezastretý úkon a tento simulovaný právny úkon preto nemohol voči nim vyvolať dôsledky spojené s platným právnym úkonom, teda prevodom členských práv k družstevnému bytu. Poukazujú aj na rozhodnutie Okresného súdu Žilina 17C/211/2012, ako aj Krajského súdu v Žiline 6Co/344/2014, podľa ktorých právny úkon nie je urobený slobodne a vážne vtedy, ak je podľa okolností zrejme, že konajúci nechcel svojím prejavom vôle spôsobiť právne účinky, ktoré sa s takýmto prejavom spájajú. V prípade, že by jej úmyslom bolo previesť práva a povinnosti

k bytu, zodpovedala by tomu aj cena za tento prevod a nebola by to suma 12.000,- eur, za ktoré si nemohla zabezpečiť žiadne iné bývanie. V rozhodnom čase bola hodnota bytu 45.000,- až 46.000,- eur, čo je 4-krát viac ako suma, ktorá jej bola za prevod vyplatená. Okrem toho, že žalobcovia poukazujú na nedostatok vo vážnosti vôle prejavenej pôvodnou žalobkyňou, poukazujú aj na to, že dohoda o prevode členských práv je absolútne neplatná z dôvodu uvedenom v § 49 Občianskeho zákonníka. Súd vyhodnotil, že pôvodná žalobkyňa sa nenachádzala v nápadne nevýhodných podmienkach alebo v tiesni, nakoľko ustálil, že vedela, že podpisuje dohodu o prevode členských práv a dobrovoľne k nej pristúpila. Opätovne súd neuvádza, z akých okolností pri ustálení tohto záveru vychádzal a akými úvahami sa spravoval. Tiesňou sa rozumie objektívny hospodársky alebo sociálny, niekedy aj psychický stav, ktorý takým spôsobom a takou závažnosťou dolieha na osobu uzatvárajúcu zmluvu, že ju to obmedzuje v slobode rozhodovania natoľko, že urobí úkon, ktorý by inak neurobila. Táto tieseň bola žalovanými zneužitá, čo možno považovať za rozporné s dobrými mravmi, a teda konečné dojednanie tak nízkej ceny možno vyhodnotiť v zmysle uvedeného judikátu ako rozporné s dobrými mravmi. Súd sa zabudol zaoberať, za akých okolností došlo k podpísaniu dohody, uvedenú tieseň opätovne potvrdili rodinní príslušníci pôvodnej žalobkyne, jej syn, nevesta, ako aj dcéra. Existenciu vážnej vôle k právnomu úkonu možno usudzovať z objektívnych skutočností, za ktorých bol urobený, najmä ak bol urobený spôsobom a za okolností, ktoré nevyvolávajú pochybnosti, že subjekt prejavujúci vôľu zamýšľal prívodiť právne účinky, ktoré zákon s takýmto prejavom vôle spája. Súd je pri posudzovaní vážnosti vôle konajúcej osoby povinný prihliadať aj na jej správanie pred a po urobení napadnutého právneho úkonu, čím sa opätovne súd nezaoberal a vôbec nebral do úvahy správanie sa sporových strán pred podpisom dohodnutej dohody. Žalobcovia poukazujú aj na rozhodnutie NS SR č. 1Cdo 58/2008, v ktorom súd vyslovil názor, že úprava zabezpečenia záväzku má kogentnú úpravu, ktorá obmedzuje zmluvnú voľnosť účastníkov konania, a tak účastníci konania si nemôžu zmluvne dohodnúť zabezpečenie záväzku iným spôsobom, ako určuje zákon. Dojednanie zmluvy o prevode členských práv a povinností k bytu za účelom zabezpečenia pohľadávky spôsobom, že žalovaný nadobudne členské práva k bytu, predstavuje dojednanie spôsobu zabezpečenia záväzku, ktorý nie je dovolený zákonom a dopadá na neho § 39 Občianskeho zákonníka. Absolútne neplatný právny úkon nemá od začiatku žiadne právne následky, hľadá sa naň akoby neexistoval. Absolútnej neplatnosti sa môže dovolať každý bez ohľadu na to, či bol účastníkom právneho úkonu. Súd je na absolútnu neplatnosť povinný prihliadať ex offico. Poukazujú tiež na rozsudok NS SR z 30. júla 2014, sp. zn. 5Cdo 208/2010, ako aj rozhodnutia Ústavného súdu SR č. k. I.ÚS 50/2010-11, ako aj nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II.ÚS 549/2003, rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/222/2010, rozhodnutie NS ČR 22Cdo 1993/2001, rozhodnutie NS ČR č. 30Cdo 4665/2009, ako aj ďalšie rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky a Slovenskej republiky. V zmysle vyššie uvedeného je nepochybné, že súd prvej inštancie sa nezaoberal všetkými námietkami a skutočnosťami žalobcov, zaoberal sa len skutočnosťami tvrdenými žalovanými a tie považoval bez bližšieho a podrobnejšieho odôvodnenia za preukázané. V tomto smere považujú žalobcovia napadnuté rozhodnutie za rozporné a nekoherentné s ústavou. Žiadajú, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie veci.

5. Žalovaní v 1/ až 3/ rade vo vyjadrení udávajú, že k vyplateniu sumy 24.000,- eur za prevod členských práv v bytovom družstve, spojených s právom nájmu družstevného bytu zo strany žalovaných 1/, 2/ pôvodnej žalobkyne V. M., súd dospel k záveru, že táto suma bola vyplatená pôvodnej žalobkyne. Pokiaľ žalobkyňa tvrdila, že ona dostala od žalovaného 1/ len sumu 12.000,- eur a druhých 12.000,- eur dostala od žalovaného 1/ jej nevesta D. M., tak z predloženého listinného dôkazu trestného rozkazu OS Žilina sp. zn. 3T/8/2017 zo dňa 02.05.2017 vyplýva, že D. M. bola uznaná vinnou z prečinu poškodzovania veriteľa na tom základe, že zmarila uspokojenie svojho veriteľa V. V. tým, že uzavrela kúpnu zmluvu s M. T., žalovaným 1/, na základe ktorej mu predala rodinný dom v B. súp. č. XX za kúpnu cenu 18.000,- eur, ktorú prijala od M. T.. V tejto súvislosti poukazujú na § 193 CSP, keď súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt, postihniteľný podľa osobitného predpisu a o tom, kto ich spáchal. Uvedené skutočnosti jednoznačne vyvracajú tvrdenia žalobcov a pôvodnej žalobkyne o tom, že v danom prípade prevodu členstva v bytovom družstve malo ísť len o zabezpečenie nejakej pôžičky žalobcu 1a/ od žalovaného 1/, pričom existencia nejakej pôžičky v konaní zo strany žalobcov nebola absolútne žiadnym dôkazom preukázaná a žalobcovia tak neunesli dôkazné bremeno, rovnako tak tieto skutočnosti vyvracajú tvrdenia žalobcov, že za prevod členstva mala byť zaplatená suma len 12.000,- eur a druhých 12.000,- eur prijala D. M. za predaj domu v B.. Ak takéto niečo tvrdila D. M. ako svedok, tak je zrejmé, že účelovo klamala. Skutočnosť, že žalovaný 1/ riadne vyplatil pôvodnej žalobkyne sumu 24.000,- eur za prevod členstva v bytovom družstve, potvrdil vo svojej výpovedi svedok S.. Pokiaľ žalobcovia poukazujú na to, že pôvodná žalobkyňa nikdy nemala

v úmysle previesť členstvo v bytovom družstve, ale bola presvedčená, že podpisuje zabezpečovaciu zmluvu na pôžičku, tak je zrejme, že celú túto záležitosť dohodol syn pôvodnej žalobkyne, v súčasnosti žalobca 1a/, ktorí spolu so svojou manželkou dlhodobo podnikali aj v oblasti realitnej činnosti tak, ako to vyplýva z priloženého výpisu zo živnostenského registra, a teda samotný žalobca 1a/ nepochybne vedel, aký je rozdiel medzi prevodom členstva a prípadnými zabezpečovacími inštitútmi. V tejto súvislosti sa žalobcovia snažia poukázať na to, že vlastne v tiesni sa nachádzal žalobca 1a/, ktorému sa v podnikaní nedarilo a táto tieseň sa prakticky mala presunúť na jeho matku, pôvodnú žalobkyňu. Z uvedeného vyplýva, že pôvodná žalobkyňa nebola sama v tiesni, ale táto tieseň mala vyplynúť z postavenia žalobcu 1a/ ako jej syna. S takto vyvolanou „akože“ tiesňou u pôvodnej žalobkyne úzko súvisia aj okolnosti, za akých dochádza k prevodu členstva, kedy sa najskôr v predmetnom byte odpišu príslušné merače kúrenia, stavu teplej a studenej vody, tieto sa oznámia správcovi, čo je podmienkou takéhoto prevodu a prevodca, teda pôvodný člen a nájomca, musí zaplatiť ešte aj vopred stanovenú zálohu za vyúčtovanie, čo aj pôvodná žalobkyňa všetko vykonala a následne po týchto úkonoch spísala dohodu o prevode členstva k družstevnému bytu. Samotná pracovníčka bytového družstva, svedkyňa D., ktorá túto dohodu pripravovala, vyhotovovala aj podpisovala ako zamestnanec družstva a potvrdila vo svojej výpovedi, že táto dohoda bola účastníkom prečítaná. Pôvodná žalobkyňa tak bola o všetkom riadne informovaná a vykonala všetky úkony, ktoré sú potrebné ešte pred samotným prevodom členstva. Čo sa týka ceny za prevod členského práva k družstevnému bytu za sumu 24.000,- eur, pokiaľ je tu zo strany žalobcov namietaný nejaký nesúlad alebo rozpor s takouto cenou, tu sa nejednalo o prevod vlastníckeho práva k bytu, ale iba o prevod členstva k nájomnému bytu. Do spisu bolo predložené aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/244/2018, kde samotný Najvyšší súd SR riešil otázku, či aj zmluva za 1,- euro v prípade nehnuteľností spôsobuje samostatne neplatnosť takejto dohodnutej zmluvy, kde dospel k záveru, že absolútne nie a nehnuteľnosti možno za určitých okolností prevádzať aj za sumu, ktorá je v nepomere so vzájomným plnením. K neopodstatnenej invektíve zo strany právnej zástupkyne žalobcov k výsluchu svedka T., že až na upozornenie právneho zástupcu žalovaných došlo k zmene jeho výpovede v tom zmysle, že sa nejednalo o pôžičku, pričom sa malo podľa právnej zástupkyne žalobcov jednať o ovplyvňovanie a navádzanie svedka priamo právnym zástupcom žalovaných, uvádza, že si stačí vypočuť zvukový záznam, z ktorého je zrejme, že právny zástupca žalovaných len upozornil na nesprávnu protokoláciu. K namietanej platnosti dohody o prevode členstva v bytovom družstve uvádzajú, že táto dohoda nie je upravená ako zmluvný typ v Obchodnom zákonníku, preto sa postupuje v súlade s § 269 Obchodného zákonníka, kde je uvedené, že účastníci môžu uzavrieť aj zmluvu, ktorá nie je upravená, avšak musí byť dostatočne určený predmet ich záväzkov. Z uvedenej písomnej dohody o prevode práv a povinností spojených s členstvom v družstve nepochybne vyplýva, že všetky potrebné ustanovenia na prevod členstva k bytovému družstvu k družstevnému bytu táto dohoda obsahuje. Rovnako tak obsahuje vzájomné finančné vyrovnanie, ktoré zhodne potvrdili aj účastníci konania. Pôvodná žalobkyňa sa od roku 2012 do roku 2015 vôbec nedomáhala toho, že by jej odplata nebola vyplatená. Pokiaľ žalobcovia v odvolaní navrhujú, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie, nie je zrejme z akého dôvodu. Žiadajú rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

6. Žalobcovia 1a/, 1b/ vo vyjadrení k vyjadreniu uvádzajú, pokiaľ sa žalovaní odvolávajú na trestný rozkaz 3T/8/2017 zo dňa 02.05.2017, predmetný rozkaz sa týka D. M., ktorá nie je účastníčkou konania a skutok, za ktorý bola uznaná vinnou, sa týka prevodu rodinného domu. Uvedená skutočnosť sa netýka predmetného konania. Aj napriek tejto skutočnosti žalobcovia považujú za potrebné sa vyjadriť, že plnomocenstvo, ktoré bolo udelené údajne D. M. JUDr. V., je sfaľované, nakoľko D. M. absolútne odmieta, že by uvedené vlastnoručne podpísala, rovnako ako vylučuje, že by podpísala aj návrh na vklad vlastníckeho práva. Na preukázanie svojho tvrdenia aj v rámci trestného konania, aj v rámci civilného konania vyzvala jednak JUDr. V. a JUDr. S., ako aj V. T. na predloženie originálu plnomocenstva a jeho podrobenie znaleckému skúmaniu. Ani jeden z nich však originálom nedisponuje. Týmto nedisponuje ani správa katastra. Nemožno sa stotožniť s tvrdením žalovaných, že prevod členských práv a povinností k družstevnému bytu nebol len akýmsi zabezpečením pôžičky od žalovaného v rade 1/ a údajná existencia pôžičky nebola zo strany žalobcov nijakým spôsobom preukázaná. V konaní boli vykonané výsluchy viacerých osôb, ktoré preukázali existenciu pôžičky a práve jedine zo strany žalobcu v rade 1/ bola jej existencia popretá. Súd nebral do úvahy výpovede svedkov V. M., W. M., F. M., D. M., V. T., absolútne nezobral do úvahy listinný dôkaz predložený do spisu a ktorý preukazoval existenciu pôžičky od V. T. formou prehlásenia V. M.. V tomto smere už žalobcovia uviedli, že považujú rozhodnutie súdu za nepreskúmateľné a arbitrárne, aj s poukazaním na rozsiahlu judikatúru nielen slovenských, ale aj českých súdov. Pokiaľ žalovaní poukazujú na trestné konanie vo vzťahu k D. M., nie je pravdou, že D. M. uvedené nenamietala, počas celého trestného konania namietala tieto skutočnosti, avšak vzhľadom

na nemožnosť preukázania sfaľšovania plnomocenstva, ktoré V. T. zámerne zatajil, sa dôkazná sila oslabil a z dôvodu zlého zdravotného stavu pristúpila na dohodu, kedy bol vydaný trestný rozkaz. Skutočnosť, že sa jedná o rodinných príslušníkov, hneď neznamená, že klamú, keď sú pod prisahou. Naopak, žalovaní uvádzajú, že za prevod členských práv a povinností k bytu žalovaný v rade 1/ zaplatil V. M. sumu 24.000,- eur, čo malo byť preukázané svedkom JUDr. F. S.. V tomto smere namietajú žalobcovia jeho dôveryhodnosť, nakoľko sa jedná o osobu, ktorá bola osobne aj finančne spriaznená s V. T., s ktorým obchodne spolupracovali a ktorí obaja sa podieľali na sprostredkovaní pôžičky žalobcovi v rade 1/, čo potvrdil aj svedok V. T.. Svedecké výpovede týchto svedkov sa rozchádzajú v tom, že JUDr. S. mal sprostredkovať pôžičku, pričom uvedené popiera. Opätovne sa súd uvedenými rozpormi nezaoberal. Svedeckú výpoveď JUDr. S. vyhodnotil ako hodnovernú a opätovne ju povýšil na svedecké výpovede ostatných svedkov. Žalovaní ďalej namietajú, že sa V. M. pri podpise uvedenej dohody nenachádzala v tiesni, nakoľko podpísaniu dohody predchádzalo odpisovanie vody a elektrických meračov. Ďalej poukazujú na výpoveď svedkyne D.. Svedkyňa D. však uviedla, že si nepamätá na priebeh podpisovania dohody, ale len môže povedať, ako sa postupuje obvykle. V tomto smere považujú výpoveď tejto svedkyne za účelovú a tendenčnú. Samotná svedkyňa D., ako aj žalobcovia, žalovaní a svedok OSBD potvrdili, že sa jednalo o urýchlený prevod členských práv a povinností k bytu. Samotná pôvodná žalobkyňa počas celého konania uviedla, že jej dohoda nebola prečítaná, ale len predložená na podpis a že sa riadila pokynmi svojho syna, kedy jej uviedol, že sa ide podpisovať zabezpečovací dokument. Žalobcovia trvajú na tom, že pôvodná žalobkyňa bola v tiesni a pod tlakom nepriaznivej životnej situácie. Žalobcovia poukazujú na rozhodnutia súdov, ktoré sú rovnako aj obsahom podaného odvolania. Pokiaľ žalovaní poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 3Cdo/244/2018, žalobcovia sú toho názoru, že závery NS SR nemožno na tento prípad absolútne použiť v celom rozsahu. Rovnako sa nemožno stotožniť s argumentáciou žalovaných, že sa jednalo len o prevod členských práv a povinností k bytu, a nie o samotný prevod. V tejto súvislosti žalobcovia poukazujú na rozsudok NS SR sp.zn. 5Cdo/29/2020, ZSP 63/2000, podľa ktorého sa za všeobecnú cenu členského podielu v bytovom družstve považuje cena, za ktorú je v danom mieste a čase možné nadobudnúť alebo predať členské práva a povinnosti k bytu porovnateľnej veľkosti, polohy, vybavenia, veku a podobne. Obvykle sa táto cena zisťuje porovnaním s už realizovanými predajmi a kúpami podobných bytov v danom mieste a čase. Cena za porovnateľný byt sa v rozhodnom čase pohybovala okolo 45.000,- až 50.000,- eur, čo je 4-násobok vyplatenej sumy. Žalobcovia považujú za potrebné uviesť, že pred pôvodným zákonným sudcom JUDr. Chamulom, ktorému bola pridelená vec, žiadali, aby žalovaný v rade 1/ predložil dôkaz, ktorým preukáže, aká skutočne bola zaplatená žalovaným v rade 4/ kúpna cena, či sa jedná len o sumu napísanú v zmluve, alebo sa jedná o skutočne vyplatenú sumu. Rovnako žiadali aj predloženie daňového priznania. Ako už žalobcovia uvádzali, rozpor s dobrými mravmi treba posudzovať individuálne, vo vzájomných súvislostiach. Zotrvávajú na odvolacom návrhu.

7. Žalovaní v 1/ až 3/ rade vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcov uvádzajú, že sa nestotožňujú s tvrdením žalobcov, že právoplatný trestný rozkaz voči D. M. nesúvisí s predmetnou právnou vecou. Toto tvrdenie je výslovne účelové a zavádzajúce. Ako je zrejmé z výpovede pôvodnej žalobkyne, táto tvrdila, že ona dostala od žalovaného 1/ len sumu 12.000,- eur a druhých 12.000,- eur dostala od žalovaného 1/ jej nevesta a manželka súčasného žalobcu 1a/ D. M., pričom v konaní žalobcovia tvrdili a tvrdila to vo svojej výpovedi aj svedkyňa D. M., že aj prevod jej rodinného domu súvisel s touto pôžičkou. A rovnako prevod vlastníctva k jej rodinnému domu mal byť zabezpečený práve takýmto prevodom vlastníctva k rodinnému domu v B.. Ohľadom rodinného domu v B. D. M., manželky žalobcu 1a/, je v súčasnosti vedené konanie pred Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 4C/221/2015, a to na základe presne rovnakých skutkových tvrdení žalobkyne. Žalovaní opakujú tvrdenia uvedené v predchádzajúcom vyjadrení o záväznosti trestného rozkazu v zmysle § 193 CSP. V námietke podpisu splnomocnenia zo strany D. M. pre JUDr. V. treba uviesť, že v danom prípade sa jednalo len o splnomocnenie k podaniu návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra v prospech žalovaného 1/ k rodinnému domu v B.. Pokiaľ žalobcovia vo svojom odvolaní poukazujú na to, že pôvodná žalobkyňa nikdy nemala v úmysle previesť členstvo v bytovom družstve, ale bola presvedčená, že podpisuje zabezpečovaciu zmluvu na pôžičku, tak je zrejmé, že celú túto záležitosť dohodol syn pôvodnej žalobkyne, v súčasnosti žalobca 1a/, ktorý spolu so svojou manželkou dlhodobo podnikali aj v oblasti realitnej činnosti. Nepochybne tak vedeli, aký je rozdiel medzi prevodom členstva a prípadnými zabezpečovacími inštitútmi. Žalobcovia poukazujú a tvrdia, že v danom prípade sa mohlo jednať aj o úžeru s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka. V danom prípade sa o žiadnu úžeru jednať nemohlo, pretože prevod členských práv k družstevnému bytu dohodol pre svoju matku, pôvodnú žalobkyňu, samotný súčasný žalobca 1a/ W. M. ako jej syn. Pokiaľ žalobcovia uvádzajú, že zmluva sa podpisovala v jeho neprítomnosti, je zrejmé, že žalobca 1a/ ako syn pôvodnej žalobkyne o

tomto vedel a poslal so svojou matkou k podpisu zmluvy kolegu, pána W.. Účastníci presne vedeli, aký úkon sa ide robiť a aká zmluva sa ide podpisovať, rovnako to bolo aj s odplatom za prevod členských práv k družstevnému bytu, kedy suma za prevod členských práv 24.000,- eur bola vopred dohodnutá a toto nikto nenamietal a nikto nikdy neodstúpil od uzavretia tejto zmluvy z dôvodu nezaplatenia dohodnutej odplaty. Navrhujú rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

8. Žalovaný v 4/ rade sa k odvolaniu, ako aj vyjadreniam strán sporu, nevyjadril.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe odvolania žalobcov 1a/, 1b/ v rozsahu a z dôvodov daných ust. § 379, § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie zrušil v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Rozsudok súdu prvej inštancie je založený na nesprávnom právnom posúdení veci. Súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil skutkový stav veci a vyvodil z neho nesprávny právny záver. Odvolanie žalobcov v 1a/ a v 1b/ rade považuje odvolací súd za dôvodné.

11. Vychádzajúc z predmetu konania, ktorý určili žalobcovia v žalobe a jej zmenách, jednak petitom žaloby a jednak vymedzením rozhodujúcich skutkových okolností, prejudiciálnou otázkou, od ktorej závisí rozhodnutie veci, je otázka platnosti dohody o prevode členských práv k bytu zo dňa 07.12.2012 uzatvorenej medzi pôvodnou žalobkyňou V. M. a žalovanými v 1/ a v 2/ rade. Hoci súd prvej inštancie si túto prejudiciálnu otázku správne stanovil (viď 32. odsek odôvodnenia), následne sa od tejto otázky odklonil, platnosť dohody neposudzoval z hľadiska vymedzenia rozhodujúcich skutočností, ale nesprávne sa zaoberal existenciou zmluvy o pôžičke medzi žalobcom v rade 1a/ a žalovaným v rade 1/ (resp. treťou osobou, žalobca 1a/ tvrdil, že peniaze mu mal požičať JUDr. S.). Samotná existencia zmluvy o pôžičke je však pre posúdenie predmetu konania irelevantná, hoci s predmetom konania súvisí. Nemožno konštatovať, že platnosť zmluvy o pôžičke uzatvorenej medzi žalobcom 1a/ a či už žalovaným 1/ alebo inou osobou by spôsobila neplatnosť dohody o prevode členských práv a povinností k bytu, resp. naopak, ako to vyhodnotil súd prvej inštancie, neplatnosť, resp. nepreukázanie vzniku zmluvy o pôžičke nemôže znamenať platnosť dohody o prevode členských práv a povinností k bytu. Ide totiž o právne úkony, ktorých podmienky platnosti musia byť posudzované samostatne.

12. Ako odvolací súd už uviedol, základnou prejudiciálnou pre rozhodnutie veci je posúdenie platnosti/ neplatnosti dohody o prevode členských práv k bytu zo dňa 07.12.2012. Žalobcovia majú za to, že ide o neplatný právny úkon v zmysle § 37, § 39 Občianskeho zákonníka. Zo skutkového vymedzenia žaloby vyplýva, že pôvodná žalobkyňa V. M. nemala vôľu uzatvoriť takýto právny úkon.

13. V zmysle ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

14. Nedostatok vážnosti vôle je okolnosť zakladajúca neplatnosť zmluvy v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. O nedostatok vážnosti vôle ide vtedy, keď sa zdanlivo prejavuje vôľa, ktorá v skutočnosti neexistuje, resp. síce existuje, avšak v inej kvalite, než to ukazuje jej prejav. K takýmto prejavom vôle patria medzi iným úkony urobené s vnútornou výhradou a simulované právne úkony.

15. Pokiaľ právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti (§ 41a ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka). Z uvedeného potom vyplýva, že ak má byť určitý právny úkon urobený len „naoko“ ,tzv. simulovaným právnym úkonom má byť zastieraný iný právny úkon (tzv. disimulovaný právny úkon), je simulovaný právny úkon neplatný z dôvodu nedostatku skutočnej vôle konajúcich subjektov urobiť tento úkon. V takých prípadoch platí zastieraný právny úkon. Podmienkou ale je, že zastieraný právny úkon zodpovedá vôli subjektov a že spĺňa náležitosti požadované zákonom pre jeho platnosť. Pokiaľ by bol sám zastieraný právny úkon nedovolený (priečil by sa zákonu), bol by tiež neplatný (§ 39 Občianskeho zákonníka).

16. Pôvodná žalobkyňa V. M. tvrdila, že k prevodu členských práv a povinností spojených s členstvom v družstve pristúpila za účelom zabezpečenia pôžičky, ktorú mal žalovaný v 1/ rade poskytnúť jej synovi W. M., v súčasnosti žalobcovi 1a/. O takúto zábezpeku ju požiadal jej syn W. M., súčasný žalobca 1a/. Uvedené skutočnosti potvrdila aj súčasná žalobkyňa 1b/, ktorá je dcérou žalobkyne.

17. Náležitou právného úkonu je vážnosť vôle. Právny úkon je urobený vážne, ak vôľa smeruje naozaj k urobeniu právného úkonu. Podľa ustálenej judikatúry súdov nie je právny úkon urobený vážne vtedy, ak je podľa okolností zrejmé, že konajúci nechcel svojím prejavom spôsobiť právne účinky, ktoré s takýmto prejavom vôle spájajú normy občianskeho práva. Existenciu vážnej vôle k právnemu úkonu možno usudzovať z objektívnych skutočností, za ktorých bol urobený, najmä ak bol urobený spôsobom a za okolností, ktoré nevyvolávajú pochybnosti, že subjekt prejavujúci vôľu zamýšľal prívodiť právne účinky, ktoré zákon s takýmto prejavom vôle spája.

18. Simulovaný právny úkon je pre nedostatok vážnosti vôle podľa § 37 ods. 1 OZ neplatný. Táto neplatnosť sa môže uplatniť len vo vzťahu k obom účastníkom právného úkonu, ak obaja vedeli o tom, že ide o simuláciu, a teda ani jeden z nich sa nemôže dovolať dôvery v urobený prejav. To znamená, že o neplatnosti zmluvy pre nedostatok vážnosti vôle strán spočívajúcich v simulácii možno uvažovať iba v prípade, že vôľu uzavrieť zmluvu nemá žiadna zo strán zmluvy. Je teda rozhodné, či je aj druhej strane zrejmé, že jej zmluvná strana nekoná vážne. Neplatnosť sa totiž môže uplatniť len vo vzťahu k obom účastníkom právného úkonu. Dôkazné bremeno pritom zaťažuje toho, kto tvrdí, že konal bez atribútu vážnosti, v danom prípade žalobcov 1a/, 1b/ (ako právnych nástupcov pôvodnej žalobkyne).

19. Súd prvej inštancie napriek tomu, že vykonal rozsiahle dokazovanie, nevyhodnotil rozhodné skutočnosti potrebné pre vyriešenie prejudiciálnej otázky, a to vážnosť vôle ako náležitosti právného úkonu, pri ktorého absencii je právny úkon absolútne neplatný (všetky skutkové a právne závery súdu prvej inštancie sa nesprávne zameriavajú na existenciu zmluvy o pôžičke).

20. Z dôvodu, že súd prvej inštancie nezameral svoje skutkové a právne závery na skutočnosti rozhodné pre rozhodnutie veci, právne posúdenie veci je nesprávne. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

21. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude posúdiť základnú prejudiciálnu otázku platnosti/neplatnosti dohody o prevode členských práv k bytu zo dňa 07.12.2012, uzatvorenej medzi pôvodnou žalobkyňou a žalovanými v 1/ a 2/ rade. Predovšetkým musí súd prvej inštancie sa vysporiadať s náležiťou právného úkonu - vážnosťou vôle. Právny úkon je urobený vážne, ak vôľa smeruje naozaj k urobeniu právného úkonu. Existenciu vážnej vôle k právnemu úkonu možno usúdiť z objektívnych skutočností, za ktorých bol urobený, pričom je potrebné zohľadniť, čo uzavretiu právného úkonu predchádzalo a taktiež nasledovalo, pretože aj z týchto okolností možno zistiť vážnosť vôle strán právného úkonu. Za týmto účelom súd prvej inštancie musí posúdiť všetky vykonané dôkazy, každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy vo vzájomných súvislostiach, pričom prihliadne nielen na priame, ale aj nepriame dôkazy, ktoré v konaní vyšli najavo. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní rozhodnúť aj o trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)